

Duchowe pielgrzymowanie

Nie wszystkim dane jest z obiektywnych przyczyn uczestnictwo w pielgrzymce. W domach pozostają chorzy, osoby w podeszłym wieku, zajęci pracą i innymi obowiązkami. Dla tych, którzy chcieliby wyruszyć na pielgrzymkę, ale w danym momencie jest to niemożliwe, proponuje się duchowe pielgrzymowanie. Nie wszyscy mogą brać fizyczny udział w podróży, wszyscy jednak mogą wędrować duchowymi drogami, sercem towarzysząc pątnikom. Przykład tego rodzaju pielgrzymki dał Jan Paweł II okresie wielkiego jubileuszu, gdy niedostępne były dla niego niektóre biblijne kraje Bliskiego Wschodu, a które chciał nawiedzić z okazji roku świętego. W osobnym liście papież wyrażał pragnienie przynajmniej duchowego przejścia śladami historii zbawienia i zapraszał „całą chrześcijańską wspólnotę, aby w duchu wyruszyła na szlak jubileuszowej pielgrzymki” (LP 8 i 11). W tymże samym okresie, gdy liczni pielgrzymi udawali się do sanktuariów świata w celu uzyskania jubileuszowego odpustu, osobom które nie mogły z różnych przyczyn opuścić miejsca swego zamieszkania, Stolica Apostolska umożliwiła partycypację w tych samych łaskach poprzez „jednoczenie się duchowo z wszystkimi, którzy w zwykły sposób spełniają nakazaną praktykę, ofiarowując Bogu swoje modlitwy, cierpienia i bolesne doświadczenia”. Sugerowała równocześnie, iż istnieje duchowa przestrzeń, w której poruszać się może każdy wierzący spełniający uczynki miłosierdzia, udający się niejako z pielgrzymką do Chrystusa obecnego w bliźnim¹. Na ten rodzaj pątnictwa wskazuje dokument o pobożności ludowej, przypominając, iż w historycznych okresach, gdy udanie się do świętych miejsc z różnych przyczyn stawało się niemożliwe „podróż do «dalekiego kraju» stawała się «pielgrzymowaniem duchowym», «drogą wewnętrzną», lub «procesją symboliczną» polegającą na krótkim przemarszu, jak w czasie Drogi Krzyżowej”².

W Kościele zawsze trwała tradycja duchowej solidarności z pielgrzymami, którzy wyruszyli ze swych rodzinnych parafii. Przejawiała się ona przede wszystkim w modlitwie i czuwaniu. Niekiedy wspierano pątników materialnie, finansując ich podróż. Wspominaliśmy już, iż pielgrzymi zabierali do świętych miejsc intencje polecane im przez swych bliskich a niekiedy i wotywny dary. Z biegiem czasu, wraz z rozwojem środków porozumiewania, można było zdawać relacje z przebiegu pielgrzymki. Taką formą są dziś transmisje radiowe, telewizyjne i internetowe bądź korespondencje w prasie. Media masowe umożliwiają partycypację w pielgrzymce niemal na żywo. Owa duchowa łączność pozostających w domu i będących w drodze jest doświadczeniem prawdziwej wspólnoty jednego pielgrzymującego Kościoła.

Współcześnie w wielu miejscach, zwłaszcza z okazji pieszych pielgrzymek utarła się tradycja zapraszania na ową duchową pielgrzymkę osób pozostających w domu. Włącza się w nie szczególnie rodziny pielgrzymujących, ale także chorzy i osoby w podeszłym wieku. Proponuje się im codzienną modlitwę, spowiedź i Komunię św. oraz dołączenie wybranej duchowej ofiary w intencji pielgrzymów, a w miarę możliwości uczestnictwo w codziennej Mszy św. Na znak towarzyszenia rozdaje się tym osobom takie same odznaki pielgrzymów i ich modlitewniki. Mogą więc oni modlić się tymi samymi tekstami oraz rozważać tematy podejmowane podczas rekolekcji w drodze. Pozostawia się im program wędrowki, by śledzili przebieg trasy, a o oznaczonych godzinach mogli wewnątrznie łączyć się z odbywanymi przez pielgrzymów nabożeństwami. W miarę swych fizycznych możliwości osoby te biorą udział w nabożeństwie rozpoczęcia pielgrzymki, bądź przyjeżdżają na jej zakończenie do

¹ Penitencjaria Apostolska, *Rozporządzenia dotyczące uzyskania odpustu jubileuszowego*, Rzym, 29 listopada 1998 r., 4.

² Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii, 285.

docelowego sanktuarium. Pozdrawiają pielgrzymów podczas drogi albo włączają się w wybraną stację pielgrzymkowej drogi. Proponuje się im w wybranych momentach telefoniczną łączność z pozostającymi w drodze. Tego rodzaju duchową łączność może przeżywać cała rodzinna parafia pielgrzymów o oznaczonej porze zbierająca się na nabożeństwo modlitwy za pielgrzymów i z pielgrzymami³.

³ Por. *XVIII Piesza Pielgrzymka Krakowska*, w: Wydział Koordynacji Duszpasterstwa Kurii Metropolitalnej w Krakowie, *Biuletyn duszpasterski* nr 6(5), czerwiec 1998, s. 36–39; *Przewodnik po pieszach pielgrzymkach na Jasną Górę*, red. Z. Kras, J. Gąsowska J., Tarnów 2000, s. 23.